

”Folk som river upp Daily Mail, klickar tänder och tutar i trumpeter i sofistikerad samklang är alltid roligast att uppleva ansikte mot ansikte.”

Konkret musik

Matthew Herbert Big Band: The BBC Session

Medan aprilsolen sakta sjönk höll musikerna på att värma upp. Radiofolket radade upp utrustning. Allt var såg ut att bli riktigt trevligt. Maida Vale, centrala London: den legendariska BBC-studion där årtal av musikhistoria bokstavligen sitter i väggarna. Alla förberedelser fanns där för en minnesvärd föreställning. En sak distraherade mig dock: varför var där så många kopior av högertidningen The Daily Mail utspridda i studion?

Storbandsmusik har dåligt rykte. Det första jag associerade till när **Matthew Herbert** tillkännagav sitt nya projekt var de där risiga brass band-coverversionerna av brittiska klubbhits som släpptes för ett par år sedan, eller **Björks** euforiska inte-att-ta-på-fullt-allvar-tjoanden i "It's Oh So Quiet". Vad skulle Matthew Herbert Big Band innebära? Repetativa nonsensversioner av deephouse spelade på tuba?

Å andra sidan hade jag följt Herberts arbete tillräckligt noggrant de senaste åren för att inse att Big Band-projektet trots allt bar ett löfte om något alldeles extra. Hans suveräna produktion på **Doctor Rockits** "Café The Flore", hans remix av **Molokos** "Sing It Back", och inte minst det fantastiska albumet *Bodily Functions* från 2001 är helt enkelt bevis på ren genialitet, och jag visste att det nya projektet skulle innebära intressant lyssning även det.

Matthew Herbert är en man med många täckmantlar och många skiftande konceptuella uppslag, denna gång tagna även längre genom att blanda elektroniskt trixande med gammal god storbandsjazz. Big Band-projektet är det senaste kapitlet i hans framåtskridande genom mer och mer väl genomtänkta konstellationer av ljud, i linje med det strikta personliga kontrakt för komposition (PCCOM) han formulerade år 2000. Kontraktet, en slags musikalisk dogm, förbjuder uttryckligen ljud andra än de genererade av artisten själv, bannlyser samplingar av redan

inspelad musik, och understryker vikten av att vara "oupphörligen originell". Denna kompromisslösa attityd har gett Herbert rykte, delat med liknande artister och samarbetspartners såsom **Super_Collider**, **Matmos**, **Mouse On Mars** och den albumaktuella tyska gruppen **8Doogimoto**.

Medan *Bodily Functions* framförallt var ett projekt baserat på kroppsliga ljud, i dubbel bemärkelse, genom att blanda fysiska missljud med underskön sång och genuint låtskrivande, fokuserar det nya storbandsalbumet *Goodbye Swingtime* på politik. Detta genom att delvis vara inspirerat av diverse politiska texter, delvis genom att ta konceptuell ställning gentemot slit-och-släng-konsumerismen inom dagens popmusikproduktion. Och i synnerhet genom att i låttexterna uttryckligt kommentera tiderna vi lever i.

Den politiska dimensionen skapar ett konkret tillskott till Herberts gör-det-självdogma och frambringar en hälsosam övning i politisk exorcism, direkt avhängig den tydliga symbolism som finns i ljud som handlingar, som konkreta åtbörder.

Ett exempel från albumet är försöket att återskapa ljudet av miljoner människors vikt genom att använda Herbert-websajten för att uppmana folk världen runt att släppa sina lokala telefonkataloger från stolar och spela in dunsarna. Ett annat är hur ljudet av en skrivare, skrivandes ut innehållet av en specifik websajt (www.soaw.org), skapar bakgrunden till låten "The Three W's". Hur bandet river sönder The Daily Mail live i studion är kanske det mest grafiskt illustrativa exemplet. (Det var *därför* de hade samlat alla dessa tidningar i Maida Vale!)

När han blir intervjuad av värden för kvällen i Maida Vale, **Gilles Peterson**, om var inspirationen kommit ifrån till projektet, svarar Herbert med en cynisk snärt: "Helt enkelt från George W. Bush, från faktumet att det här landet har gått till krig utan mitt samtycke men med mina pengar."

Världen behöver fler sådana här artister.

Formulerat i mindre förargade ordalag kommer inspirationen också från **Miles Davis** och **Gil Evans** mästerverk "Miles Ahead", berättar Herbert. Vad som är slående är hur konventionellt allt ändå låter. Det här är inte någon galen **Aphex Twin**-urladdning, snarare en sofistikerad ljudslinga för den akademiska soffliggarrevolutionären. Det låter rätt...
okonstlat.

Storbandskonceptet lämnar rum för improvisation, men fortfarande inom en strukturerad ram – till och med sönderrivandet av tidningar var annoterat på papperna framför musikerna. Det hela får en att fråga sig: hur tajt kontrollerat är det här projektet? Såsom många framstående visionärer så verkar Herbert vara lite av en kontrollfreak. Är detta varför tillägget att även inkludera misstag i skapelseprocessen ("The Manifesto of Mistakes") har tilldelats så stor vikt i hans musikaliska dogm? Utan potentialen för misstag och improvisation skulle nog den här musiken dö under sin enorma disciplin.

Följaktligen har arrangören **Pete Wraight** och musikerna, såsom den berömda basisten **Dave Green**, spelat en stor roll och tilldelats ett stort mått av frihet under ansvar. Och låtskrivarmässigt har den mesta musiken och texterna utformats i nära samarbete med sångerskan **Dani Siciliano**.

Storbandsljuden är inte använda på något traditionellt, helt okomplicerat vis. Herbert såg till att bandet inte bara spelade vackra ackord och noter, utan att också göra oljud med hjälp av interiörerna i studion, såsom att skapa fantasifulla ljud med notställen och stolarna de satt på. Han använde också speciella politiska texter (återigen: The Daily Mail) för att skapa rytmer av dessa. Samtidigt ville Matthew Herbert behålla "illusionen av tradition", säger han till The Wire. Allt handlar, i grunden, om förförelse. Musik man kan vissla till, och som kan återspelas av vilket band som helst även om 200 år. "Det går inte att sitta och vissla till en Autechre-låt – det skulle ta år att fatta vad de egentligen gör och utöver det behöver du samma utrustning", förklarar han.

Konserten bjuder på undersköna, fantasifulla låtar. "Everything's Changed" öppnar upp, med **Jamie Lidell** från Super_Collider sjungandes som den fullvuxna man han är. De vokala bidragen från Dani Siciliano och **Shingai Shoniwa** är helt enkelt vackra. När hela ensemblen utbryter i en synkoperad improvisation med samplade ljudfragment, blandade med de varma, kraftfulla ljudstötarna från bandet och Herberts melankoliska dragspelande kan håren på armarna inte låta bli att stå.

Men fortfarande: känslan värker att detta fungerar bättre live än på skiva. Själva anslaget av orkestrerat buller, väggen av ljud, är överväldigande in den här omgivningen men tenderar att bli lite för mycket när det komprimeras ned till vinyl eller CD. Albumet är riktigt bra, men musik så fysisk som denna funkar bäst i en livemiljö. Folk som river upp Daily Mail, klickar tänder och tutar i trumpeter i sofistikerad samklang är alltid roligast att uppleva ansikte mot ansikte.

Det finns många förbindelser mellan electronica och orkestermusik för närvarande. **Carl Craig** gör sin grej av den solida jazztradition han vilar på i form av **The Detroit Experiment**, Londons Sinfonietta spelade nyligen in versioner av låtar av **Karl-Heinz Stockhausen** och av artister från Warp-stallet (**Squarepusher**, **Boards Of Canada** och **Aphex Twin**). I Norge pular **Jaga Jazzist** med orkestrar, och jag kanske inte ens behöver nämna Londons framgångsrika **Cinematic Orchestra**. Men genom sina utarbetade konceptuella idéer, är detta projekt helt enkelt att ta kollaborationen ett steg längre.

Och det är vad jag gillar så mycket med det här: hur Matthew Herbert lyckas bibehålla en fot i den konceptbaserade hi-tech-eklekticismen kopplad till **Oval** och **Thomas Brinkmann** medan den andra sätter ett självklart stamp i den moderna orkestertradition vi anknyter till **Henry Mancini**, **Pierre Henry**, **David Axelrod** och andra prominenta upphovsmän. Nytt och gammalt – i en sofistikerad, men ändå engagerande blandning.

Jonas Andersson